

Hem>Rättsliga åtgärder>EU:s och medlemsländernas rättssystem>**Nationella specialdomstolar**
Instanțe judecătorești specializate

Lettland

Această secțiune oferă o imagine de ansamblu asupra instanțelor specializate din Letonia.

Instanțe specializate

Curtea Constituțională a Republicii Letonia

În temeiul [Constituției Republicii Letonia](#) (*Latvijas Republikas Satversme*, denumită în continuare „Constituția”), Letonia are o **Curte Constituțională** (*Satversmes tiesa*), o instituție judiciară independentă care examinează dacă, în cauzele care intră în sfera sa de competență, actele cu putere de lege și normele administrative sunt conforme cu Constituția, putând soluționa și alte cauze care îi sunt atribuite prin lege. Curtea Constituțională poate declara nule și neavenite legi și alte acte juridice sau părți din acestea.

În temeiul articolului 16 din [Legea privind Curtea Constituțională](#) (*Satversmes tiesas likums*), Curtea Constituțională **examinează cauze privind:** constituționalitatea legilor;

constituționalitatea acordurilor internaționale semnate sau încheiate de Letonia [chiar înainte ca aceste acorduri să fie aprobate de Parlament (*Saeima*)];

conformitatea actelor cu putere de lege și a normelor administrative sau a unor părți din acestea cu normele de drept cu forță juridică superioară;

conformitatea cu legislația a altor acte (cu excepția actelor administrative) emise de către Parlament, Cabinet, președinte, președintele Parlamentului sau prim-ministru;

conformitatea cu legislația a ordinelor prin care un ministru împuternicit de către Cabinet a suspendat deciziile unui consiliu local;

conformitatea dispozițiilor dreptului intern leton cu acordurile internaționale încheiate de Letonia care nu sunt incompatibile cu Constituția.

Curtea Constituțională este formată din șapte judecători care sunt aprobați de majoritatea membrilor Parlamentului (minimum 51 de voturi). Trei judecători sunt aprobați la propunerea a cel puțin 10 membri ai Parlamentului, doi la propunerea Cabinetului și alți doi la propunerea plenului Curții Supreme. Candidații propuși de Curtea Supremă trebuie să fie selectați din corpul judecătoresc leton.

Curtea Constituțională nu poate să inițieze acțiuni din proprie inițiativă; aceasta examinează cauze numai în urma primirii unei cereri din partea persoanelor autorizate prin lege în acest sens.

Următoarele părți **au dreptul de a introduce o acțiune** în justiție privind constituționalitatea legilor și a acordurilor internaționale semnate sau încheiate de Letonia (chiar înainte ca aceste acorduri să fie aprobate de Parlament) sau conformitatea actelor cu putere de lege și a normelor administrative sau a unor părți din acestea cu normele de drept cu forță juridică superioară sau conformitatea dispozițiilor dreptului intern leton cu acordurile internaționale încheiate de Letonia care nu sunt incompatibile cu Constituția:

președintele;

Parlamentul;

cel puțin 20 de membri ai Parlamentului;

Cabinetul;

procurorul general;

Consiliul Oficiului Național de Audit (*Valsts kontroles padome*);

un consiliu local;

Ombudsmanul (*tiesībsargs*), în cazul în care instituția sau funcționarul care a emis actul contestat nu a rectificat deficiențele identificate în termenul stabilit de Ombudsman;

o instanță care examinează o cauză civilă, penală sau administrativă;

un judecător din cadrul unui oficiu de cadastru atunci când înregistrează bunuri imobile și drepturi conexe în cartea funciară;

orice persoană ale cărei drepturi fundamentale conform Constituției au fost afectate;

Consiliul Judiciar, în sfera sa de competență stabilită prin lege.

Următoarele părți **au dreptul de a introduce o acțiune** în justiție privind conformitatea cu legislația a altor acte (cu excepția actelor administrative) emise de către Parlament, Cabinet, președinte, președintele Parlamentului sau prim-ministru:

președintele;

Parlamentul;

cel puțin 20 de membri ai Parlamentului;

Cabinetul;

Consiliul Judiciar, în sfera sa de competență stabilită prin lege.

Dreptul de a introduce o acțiune în justiție privind conformitatea cu legislația a unui ordin prin care un ministru împuternicit de către Cabinet a suspendat deciziile unui consiliu local îi revine consiliului local în cauză.

Cauzele referitoare la constituționalitatea legilor, a regulamentelor Cabinetului și a altor acte ale Cabinetului, conformitatea dispozițiilor dreptului intern leton cu acordurile internaționale încheiate de Letonia care nu sunt incompatibile cu Constituția și constituționalitatea acordurilor internaționale semnate sau încheiate de Letonia (chiar înainte ca aceste acorduri să fie aprobate de Parlament) și a actelor cu putere de lege sau a normelor administrative ori a unor părți din acestea sunt examinate de Curtea Constituțională cu un cvorum complet de judecători. Alte cauze sunt examinate de un complet format din trei judecători, cu excepția cazului în care Curtea Constituțională decide altfel.

Hotărârea Curții Constituționale este definitivă și intră în vigoare la data pronunțării acesteia. O hotărâre a Curții Constituționale și interpretarea în cadrul hotărârii a unei dispoziții contestate sunt obligatorii pentru toate organismele și toți funcționarii administrației centrale și locale (inclusiv pentru instanțe), precum și pentru persoanele fizice și juridice.

O dispoziție pe care Curtea Constituțională a declarat-o incompatibilă cu o normă de drept cu forță juridică superioară se consideră a fi anulată începând de la data la care este publicată hotărârea Curții Constituționale, cu excepția cazului în care Curtea Constituțională stabilește altfel. În cazul în care Curtea Constituțională consideră că un acord internațional semnat sau încheiat de Letonia este neconstituțional, Cabinetul este obligat să asigure modificarea, denunțarea sau suspendarea aplicării acordului respectiv sau retragerea fără întârziere a aderării la acesta.

Curtea Economică

În temeiul dispozițiilor Legii privind puterea judecătorească (*Likums par tiesu varu*), pentru judecarea cauzelor menționate în Codul de procedură civilă (*Civilprocesa likums*) și în Codul de procedură penală (*Kriminālprocesa likums*), a fost înființată Curtea Economică (*Ekonomisko lietu tiesa*). Aceasta are sediul la Riga și are competență asupra întregului teritoriu al Letoniei.

În **materie civilă**, Curtea Economică este competentă să judece:

- cererile care decurg din contracte de reasigurare;
- cererile care decurg din contracte de servicii de investiții și servicii auxiliare de investiții;
- cererile de protecție a investițiilor formulate de alte state membre ale Uniunii Europene împotriva autorităților letone;
- cererile care decurg din raporturile juridice ale grupurilor de întreprinderi;
- cererile care decurg din raporturile juridice dintre membrii (acționarii) societăților pe acțiuni;
- cererile care decurg din contracte de garanție financiară;
- cererile care decurg din tranzacții de capital cu părți afiliate în sensul Dreptului comercial (*Komerclikums*) și al Legii privind piața instrumentelor financiare (*Finanšu instrumentu tirgus likums*);
- cererile care decurg din transferul de întreprinderi și din restructurarea întreprinderilor, cu excepția cererilor angajaților;
- cererile care decurg din obligațiile contractuale dintre operatorii de construcții, inclusiv subcontractanți, cu privire la construirea oricăror clădiri din clasa a doua sau a treia pentru care este necesară o autorizație de construcție, cu excepția clădirilor rezidențiale cu un singur apartament sau cu două apartamente și a structurilor funcționale aferente;
- cererile care decurg din încălcări ale legislației în domeniul concurenței;
- cererile care decurg din hotărâri ale adunărilor membrilor (acționarilor) structurilor de capital și
- cererile de lichidare și de insolvență a instituțiilor de credit.

În același timp, în **materie penală**, Curtea Economică este competentă să judece:

- finanțarea producerii, depozitării, circulației, utilizării sau distribuirii de arme de distrugere în masă, în cazul în care răspunderea pentru aceasta decurge din articolul 73.1 alineatul (2) din Codul penal (*Krimināllikums*);
- acte de terorism, în cazul în care răspunderea pentru acestea decurge din articolul 79.2 alineatul (2) din Codul penal;
- spălarea produselor infracțiunii (articolul 195 din Codul penal);
- primirea de foloase necuvenite, în cazul în care răspunderea pentru aceasta decurge din articolul 198 alineatul (2), (3) sau (4) din Codul penal;
- darea sau luarea de mită în scopuri comerciale, în cazul în care răspunderea pentru aceasta decurge din articolul 199 alineatul (2) din Codul penal;
- luarea de mită (sub forma acceptării), în cazul în care răspunderea pentru aceasta decurge din articolul 79.2 alineatul (3) sau (4) din Codul penal;
- luarea de mită (sub forma primirii), în cazul în care răspunderea pentru aceasta decurge din articolul 321 alineatul (2), (3) sau (4) din Codul penal;
- intermedierea dării sau luării de mită, în cazul în care răspunderea pentru aceasta decurge din articolul 322 alineatul (2) din Codul penal;
- darea de mită, în cazul în care răspunderea pentru aceasta decurge din articolul 323 alineatul (2) sau (3) din Codul penal;
- traficul de influență, în cazul în care răspunderea pentru acesta decurge din articolul 326.1 alineatul (2) din Codul penal;
- solicitarea și primirea de foloase necuvenite, în cazul în care răspunderea pentru acestea decurge din articolul 326.2 alineatul (2) din Codul penal și
- darea de foloase necuvenite, în cazul în care răspunderea pentru aceasta decurge din articolul 326.3 alineatul (2) din Codul penal.

Hotărârile Curții Economice pot fi atacate la instanța regională Riga (*Rīgas apgabaltiesa*).

Baze de date juridice

Denumirea și adresa URL a bazei de date

[Cauzele introduse la Curtea Constituțională \(funcție de căutare\)](#)

Este gratuit accesul la baza de date?

Da, accesul este **gratuit**.

Scurtă descriere a conținutului bazei de date

Baza de date conține hotărârile judecătorești ale Curții Constituționale a Republicii Letonia.

Context

Interfața de căutare a bazei de date și hotărârile judecătorești sunt disponibile în limba letonă și în limba engleză.

Linkuri

[Curtea Constituțională a Republicii Letonia](#)

Ultima actualizare: 26/01/2024

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.